

Športski List

Godina III. Broj 78

Subotica, četvrtak 14 siječanj 1937.

Preplata: četvrtgodišnje 13,
polugodišnje 25, godišnje 50 din.

VANREDNA SKUPŠTINA S. N. P-a

PROVINCIIA SE PLAŠI DIKTATURE

Desilo se ono što se unaprijed i očekivalo. Izabrana je nova uprava sa dr. Ludaićem na čelu, gdje će glavnu ulogu ponovo igrati Nestor Segedinski. Iako se opozicija spremala skoro dvije nedjelje za skupštinu ona je pretrpjela poraz. Zapravo ona nije za sada ni računala na potpuni uspjeh, jer zna da glavno „drmalo“ Nestor stoji još uvijek vrlo dobro u provinciji i da ono mora još dalje raditi da bi ga konačno izgurala iz potoaveza da bi mogla podići ugled subotičkog potoaveza i nogometa.

Izabrala ga je, kao što se to i unaprijed očekivalo, provincija koja je skoro cijela, izuzev nekoliko glasova, glasovala ponovo za njega. Dala je ponovo svoje glasove čovjeku koji je kroz cijelo vrijeme od kako sedi u potoavezni vodstvo i oblačio i jednom riječju bio diktator u pravom smislu. Ako pogledamo nekoliko godina unatrag vidjećemo da su svake godine padale najjače glave, (davale ostavke) a gromovnik Nestor Segedinski uvijek ostao na površini. Niemu se nije nijednom desilo da njegov prijedlog, njegove želje nijesu primljene i u potpunosti ispunjene. Dakle bio je uvijek onako kako je on htio i želio.

Međutim provincija gleda na stvar sasvim drugčije. Ona je na skupštini odbila da glasa za opoziciju samo iz razloga što se boji diktature. Boji se diktature udruženih klubova koji su se udružili da zajednički sruše i izbacite iz potoaveza ono što nevalja i što nema ništa zajedničkog sa športom. Boji se diktature klubova a ne boji se diktature jednog čovjeka koji je do sada iks puta dokazao da nije ništa drugo.

Zašto su ove godine podnijeli ostavke više od polovine članova uprave potoaveza. Zašto nije bilo u njemu ni jedno potprestjednika ni tajnika. Šta je tome uzrok? Sa pravom smijemo tvrditi da je uzrok svemu samo jedna ličnost. Ličnost glavnog drmala. S njime nijesu mogli saradivati žak ni oni koji su ga prije najviše potpomagali. A mi vjerujemo da će jednog dana i naša provincija otvoriti oči i vidjeti da skup šest sedam klubova ne može vršiti diktaturu onako kako to može i čini jedna ličnost.

Ali nijima nikako ne ide u glavu kako to, da su se našli na jednoj liniji klubovi Bačka, Sand i Žak — stari suparnici. Oni misle da su se udružili samo zato da bi zaveli neku svoju diktaturu. (Stari neprijatelji, i to su oni naročito naglasili, udružće se samo da bi sproveli neku svoju zajedničku politiku!!) Ako su i bili večiti suparnici to im je, mislimo, još veća garancija da ne može doći do nikakove diktature. Jer kako se mogu složiti dva suparnička ili šest suparnička klubova kao što je ovdje slučaj?

Međutim baš na protiv zajedničkom sa radnjom i podjelom rada mogla bi se izbeći

ta diktatura koje se provincija toliko boji. Ali provincija kaže ovako: „Mi provincijaš imamo većinu i nećemo dopustiti da radi skup klubova što hoće i da zapostavlja provinciju i za to ćemo glasati protiv! Neće dozvoliti „da radi što hoće“ šest klubova nego će to isto dopustiti jednoj ličnosti koju i oni, u to smo uvjereni, vrlo dobro poznaju i koja će i u buduće činiti ono što je do sada činila.“

Opozicija iako nije pobjedila nastavlja i dalje saradnju. Mi pozdravljamo ovu akciju i žalimo što se nije još prije pokušalo ovako nešto stvoriti. G. Doljanin, predsjednik Sanda, lijepo je rekao o ovome: „Žalim što se nije dogodilo ovo prije 10 godina pa se nebi desile one mnoge afere i naš nogomet ne bi bio na ovako niskom nivou. Ovako su klubovi kraj toga i materijalno upropasćeni i teško će se iz ovoga izvući.“

I sam delegat saveza g. Hadži nekoliko puta je odobravao ovu akciju opozicionalnih klubova i kaže da bi on želio da njen rad ne bude destruktivan nego naprotiv konstruktivan i da svakom prilikom ukaze na mane koje se budu činile. I vjeruje ako se tako bude radilo da će se oni jednom naći na istoj liniji.

Pošto je ovo vanredna skupština to je na dnevnom redu bilo samo biranje nove uprave. Najviše se napadalo na ličnost Segedinskog što je potpuno razumljivo. Nekoliko puta je došlo do bučnih scena između njega i g. Šefčića.

Još prve i za vrijeme same skupštine vidjelo se da će pobjeda pripasti Nestoru jer su oko njega bili svi delegati provincije a vjerovali smo da će valjda i on imati koji glas u džepu. Delegati su imali po jedan glas izuzev Feisa koji je imao tri i Ivanova dva. Feis je, kao što je poznato, podnio ostavku zbog Nestora ali se pomirio i glasao opet za njega. Segedinsk je imao sam 18 skoro dva puta koliko opozicija.

Skupštinu je otvorio Segedinski. Pozdravlja predstavnike vlasti i delegati klubova. U početku je nešto zbumjen ali se brzo sreduje, sigurno zato što je siguran da je većina na njegovoj strani. Upućuju se telegrami kralju Petru II i ministru za fizički odgoj naroda g. dr. Rogiću u kome se moli da poradi na ukinuću taksa.

Obrazovan je verifikacioni odbor koji je verificirao 48 punomoćja. Segedinski veli da nije bilo duplih kao što to obično dešavalо. Zatim je izabran kandidacioni odbor od 6 članova koji je sastavio listu. Sastavljene su dvije, jedna na čelu sa Ludaićem i opoziciona sa inž. Stilinovćem. Prvobitni kandidat za predsjedničko mjesto g. Radović pismeno odbio kandidaturu.

Prelazi se na kritiku ali samo u vezi sa listom. Prvi govornik bio je Doljanin Stjepan. U svome govoru aludira na Segedinskog i veli da je on glavni krivac što je naš šport ovakav i što je skrenuo s puta kojim bi trebao ići. Predlaže saradnju klubova gdje

će rad biti raspodeljen i vjeruje da bi se na taj način dalo puno učiniti.

Segedinski odgovara Doljaninu i priznaje da je bilo nepravilnosti u potoavezu ali obećaje da će se one ukloniti ukoliko to već nije učinjeno. Ne može zamisliti zašto su se udružili Bačka, Žak i Sand. (Građu i čuje se: „Da tebe sruše!“)

Dobija riječ g. Šefčić čiji govor izaziva buru u skupštini. Moli provincijaše da stave ruku na srce i da imaju toliko hrabrosti da priznaju da je njima svima Segedinski učinio mnogo nepravda i za to i neka se jednom oktrenu od njega da bi se to mu učinilo kraj. Zatim govori o aferama koje je počinio što izaziva žustro objašnjenje između njega i Nestora.

Poslije njega uzima riječ glavni govornik provincije g. Berleković. On se ne može načuditi od kuda to, da se Žak, Bačka i Sand sporazume. Dolazi do zaključka da je njihov jedini cilj zavesti diktaturu u potoavezu. Zatim veli da u tome neće uspijeti jer je provincija u većini i ona će glasati protiv.

Zadnji govornik bio je Doljanin koji je pobijao tvrdjenje Berlekovića da se onda prečlo na glasanje. Pobjedila je stara uprava na čelu sa dr. Ludaićem s 38:10 glasova.

Na kraju je govorio Hadži opširno o našem potoavezu i o športu u opće.

Skupština Bačke

Na Silvesterovo Bačka je održala svoju glavnu godišnju skupštinu. Bačka iz pieteta prema umrlom predsjedniku dr. Lazaru Orećen nije držala tri godine skupštinu. Za ovu skupštinu vladalo je veliki interes među članovima kluba, te je u određeno vrijeme sala na igralištu bila dupkom puna.

Izvještaj o trogodišnjem radu dao je tajnik g. Ivan Malagurski. On se u svom izvještaju osvrnuo i na opće športske prilike koje vladaju u našoj državi a napose kod nas u Subotici.

Poslije njega dao je izvještaj blagajnik kluba g. Miljački Remija. Iz ovoga izvještaja vidi se da je klub godinu 1936 završio s aktivom od nekih 5000 dinara. Oba izvještaja jednoglasno su primljena.

Pošto je dat apsolutnji staroj upravi izabrana je jednoglasna nova uprava na čelu sa gosp. dr. Babijanom Malagurskim.

Statistički pregled rada Bačke u 1936 godini je slijedeći:

Odigrano je svega 25 utakmica. 15 prvenstvenih i 10 prijateljskih; dobiveno je 16, neurešeno 2, izgubljeno 7 utakmica. Razmjer golova je 79:50 u korist Bačke.

DRŽAVNO PRVENSTVO

GRADANSKI—HAJDUK 1:0 (0:0)

Državno prvenstvo se bliži kraju. Jož par utakmica i jesenja sezona državnog prvenstva je završena. Ova sezona je bila veoma interesantna. Jož uvijek se ne zna tko će biti prvak. „Purgeri“ imaju najviše šanse da osvoje prvo mjesto. Ako od preostale dvije utakmice dobiju jednu onda su sigurni jesenji prvaci. Pobedom u Splitu dokazuju da su u dobroj formi. Iako u Splitu nisu bili kompletan ipak su izvojevali pobjedu. To je veliko iznenadenje, jer Hajduk u Splitu gubi retko bodove. Sama igra koju su predvidili Hajduk i Građanski nije bila lijepa, jer bila je tipična prvenstvena. U početku je Hajduk bio nadmoćan i igralo se na polovini Građanskog. Za to vrijeme odbrana Građanskog je imala puno posla ali ga je uspješno obavila. Po tom se Građanski osloboda pritiska i drži neko vrijeme otvorenu igru. Hajduk ponovo navaljuje i ostaje nadmoćan do kraja prvog poluvremena. U II. p. v. Građanski se sreduje i opasno navaljuje na gol Hajduka. Naročito se ističu oba krila, Medarić i Pleše. Tu nadmoćnost iskoristuje Građanski. Medarić je lijepo dodao Lešniku koji je loptu sproveo u desni ugao. 1:0. Igrači Građanskog se sada povlače u odbranu da bi sačuvali rezultat. Hajduk mijenja navalu, ne bi li na taj način uspio izjednačiti ali u tome ne uspijeva. Tako se utakmica završila pobjedom Građanskog. Sudija g. Živković je bio vrlo slab.

VIJESTI

Jugoslavija (Beograd)—ŽAK (Subotica) odigrali su 3 siječnja u Beogradu prijateljsku utakmicu koja je završena s rezultatom 4:0 u korist Jugoslavije.

*

Ivica Gajer, centerhalf državne reprezentacije grada Zagreba i HAŠK-a otišao je na Maltu. Gajer je dobio od uprave grada jednogodišnji dopust. Ivica će nastupati u bojama Sliema Wanderers.

*

Bečka Viena gostovala je preko pravoslavnog Božića u Beogradu i postigla ove rezultate: BASK—Viena 3:3, Jugoslavija—Viena 3:0.

*

Tomašević, koji je bio na turneji sa zagrebačkim Građanskim, a zato vrijeme bio pristupio za Jedinstvo iz Beograda vratio se natrag u svoj matični klub BASK.

*

Jang-Boys, klub Vili Šipoša nalazi se na prvom mjestu Švicarske nacionalne lige. Za ovaj uspjeh Jang-Boys-a najviše zasluga imaju hrvatski športaši Šipoš i Kodrnja.

*

Beogradski Športski Klub, koji se nalazio na turneji po Francuskoj i sjevernoj Africi postigao je vrlo lijep uspjeh. Najveći uspjeh Beograđana je pobeda nad praškom Slavijom. Revanš utakmica završila se tjesnom pobjedom Slavije. Rezultat je bio 2:1.

Moderne štofove, svile i platna u najvećem izboru možete dobiti kod supr. Sar Aleksandra Subotica

JUGOSLAVIJA—HAŠK 2:0 (1:0)

Po lošem vremenu i terenu odigrana je gornja utakmica za državno prvenstvo koja se završila sigurnom pobjedom Jugoslavije. Jugoslavija je poslije odlične igre protiv Vene, danas u punoj mjeri razočarala publiku. Sve su joj linije loše funkcionalne. Navalna je igrala kroz trio te tako teško uspjevala probiti odbranu Hašk-a. Mada je bilo mnogo šansa za postignuće golova, navalna Jugoslavije iskoristila je svega dvije. I odbrana nije dobro igrala. Halflinija nije dobro davala lopte navalni. Uža odbrana je bila još najbolji dio momčadi.

Hašk se dobro držao. Da je Gajer igrao sigurno je da bi postigli bolji rezultat. Uža odbrana je bila izvrsna. Naročito golman Žmara i bek Konstantinović. Oni imaju mnogo zasluga što Hašk nije primio više golova. U half-liniji se osjećalo osustvo reprezentativca Gajera. U navalni su se jedino istakli Hitrec i Hrubec.

Jugoslavija je postigla prvi gol tek pred kraj I. p. v., a dao ga je Lojančić. U II. p. v. Hašk se uspješno brani ali predkonac igre prima drugi gol iz jedanaesterca.

Sudija g. Stefanović je bio dosta dobar.

Internacionalni pregled

ITALIJANSKO PRVENSTVO: Ambrožiana—Aleksandria 3:0; Juventus—Fjorentina 3:0; Lukeze—Torino 3:1; Denova—Triestina 1:0; Napoli—Sanpjerdarena 2:0; Novara—Roma 5:1; Lacio—Bari 3:1.

ČEHOSLOVAČKA: za pehar Prava Lida: Boemians—Union Žiškov 2:1. Viktorija Žiškov—BTK 3:0.

ŠVAJCARSKO PRVENSTVO: Lucern—Lozan 1:0; Basel—Bern 2:2; Šo de Fo—Bil 3:0; Jang Bojs—Nordštern 1:1; Jangfelovs—Lugano 5:3; Servet—Sen Galen 8:0.

FRANCUSKO PRVENSTVO: Ekseelzior—(Rube)—Set 3:1; Olempik (Marselj)—Rasing (Rube) 4:1; Stad Rene—Olempik (Lil) 0:0; Ruan—Red Star Olempik 1:0; Miluz—Kan 1:1; Sošo—Antib 3:1; Fiv—Mec 6:0; Rasing (Strasburg)—Rasing (Pariz) 0:0.

MAROKO: Ujpešt—Maroken 6:1 (4:0).

PORTO: Ferencvaroš—Porto 8:2.

ALEKSANDRIJA: Admira (Beč)—reprezentacija Aleksandrije 7:4.

GIBRALTAR: Austrija (Beč)—reprezentacija vojske 4:2.

SOLUN: Favoritner (Beč)—Solun 1:0; Aris—Favoritner 3:0.

BERLIN: FFB (Lajpcig)—„Šalke 04“ 2:1

KAZABLANKA: Ujpešt—Kazablanka 3:2.

LISABON: Sporting—Ferencvaroš 2:0; —Austrija (Beč)—Bemfrika 1:1.

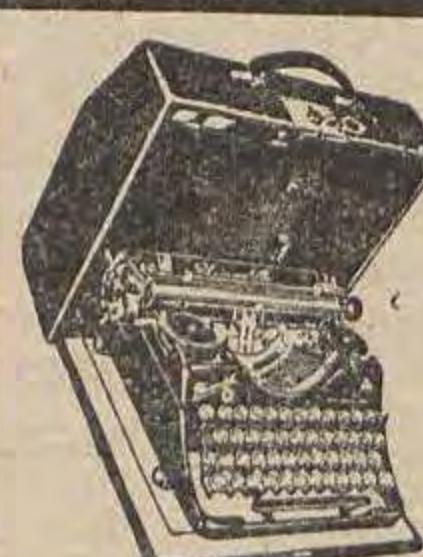
TULUZA: Kišpešt—Sportklub (Beč) 2:0.

KAIRO: Admira—Egipat 2:1.

ALEKSANDRIJA: Admira—Aleksandrija 4:0.

LA VALETA (Malta): Rapid (Beč)—Floriana 4:0; Hungarija—Hibernians 5:1.

PARIZ: Viner Sportklub—Reprezentacija Francuske 1:0.

Rheinmetall

Pisači stroj za kancelariju trgovinu, kuću i za put, može se dobiti kod gen. zastupnika

BENCE IVANA

Subotica, trg. Čirila i Metodija 20, Tel. 581

Glavna skupština J. S. K. „Bunjevac“

JSK „Bunjevac“ iz Subotice održaće redovnu godišnju skupštinu dne 31 siječnja 1937 god. s početkom poslije podne u 3 sata u zasebnoj prostoriji gostione Vojnić T. Jose. I. Štrosmajerova ul. br. 5. sa slijedećim dnevnim redom:

1. Izbor perovode i 2 overovljača zapisnika;
2. Izvještaj.
3. Izvještaj blagajnika.
4. Izvještaj Nadzornog odbora.
5. Izmena i dopuna pravilnika.
6. Tužba Upravnog odbora protiv referenta nogometne sekcije Bukvić Blaška.
7. Razrešnica stare uprave.
8. Izbor nove uprave.
9. Eventualije.

U slučaju, ako se na određeno vrijeme ne javi dovoljan broj članova, skupština će se održati nakon pola sata bez obzira na broj prisutnih članova.

Upavni odbor

Žak je osvojio pehar g. Doljanina

Na katolički Božić 25, 26 i 27 prosinca odigrali su subotički klubovi ŽAK SAND i Slavija nogometni turnir za pehar g. Doljanina Stjepana, advokata iz Subotice. Za ovu nogometnu priredbu vladalo je slabo interesovanje, jer publika na Božić ima i drugu zabavu, pa je i razumljivo tako slab odziv. Utakmice su pružile slab šport. Izuzetak čini finalna utakmica ŽAK—Slavija.

Na turniru postignuti su slijedeći rezultati:
SAND—Slavija 2:2 (1:0).
ŽAK—SAND 6:3 (3:0).
ŽAK—Slavija 1:0 (0:0).

NAK—MAKABI 4:0 (2:0)

Na drugi dan prav. Božića odigrana je gornja utakmica. Utakmica se završila potpuno nerealnim rezultatom. Jer Makabi je igrao a NAK davao golove. Dok je Makabi nastupio kompletan, NAK je izišao sa sedam rezervi. Makabi je vrlo lijepo igrao ali nije imao sreće. Prosto lopta nije htjela u gol NAK-a, koji je nastupio tako oslabljen da je dao vrlo slabu igru i pobijedio je srećno.

Sudio je g. Komloš slabo.

VOJVODINA—RADNIČKI 4:1 (1:1)

Slaba igra oba tima naročito Vojvodine koja je nastupila s više rezervi od kojih dvojica apsolutno nijesu ni za kakvu upotrebu. Davno Vojvodina nije tako slabo igrala kao danas. Istina bilo je dva igrača koji su se trudili da unesu malo sistema u igru ali nije im polazilo za rukom zbog indolencije ostalih. Jedno je istina: otkad ima trenera tim od utakmice do utakmice igra sve slabije. Radnički je ipak predveo malo povezaniju igru s puno volje i da je imao malo sreće odnio bi zaslужenu pobjedu, koja bi odgovarala toku igre. Kod Radničkog dobru igru dali su oba beka, Avramović na centerhalfu i u načavu Mandić i Krč. Golove su dali: Bulka za Vojvodinu i Stojanović za Radnički. Sudio je Dobšinski s nekoliko grješaka.

Svi vrlo dobro poznajete staru i solidnu firmu

IJIĆ ALEKSANDAR
manufaktturna trgovina
SUBOTICA

Gdje se možete najjeftinije obskrbiti za predstojeće blagdane.

Medicina i šport

Najčešće ozljede kod športa *

* Pri pisanju poslužili smo se sa: Herxheimer: Grundriss der Sportmedizin. Wachmuth: Über Sportunfälle und Sportschäden Wölk: Über Sportunfälle und Sportschäden Epping: Der Sportarztwesen.

*

Iako je šport postojao u bilo kojem obliku oduvijek, s vremenom se nastojalo učiniti ga svršishodnjim da služi što više i na najbolji način razvitku zdravlja čovjeka. U tom je imala veliki utjecaj medicina. Napredak športa usko je vezan sa poviješću medicine; njenim razvitkom izgradivalo se sve više mišljenje i vrijednosti športa za tjelesni odgoj. Prvi početak „sportske medicine“ nalazimo 2700 g. prije Krista“, kada je kineski svećenik Tao, a tada su se svećenici bavili medicinom, napisao djelo „Kong-Fu“ u kojem govori o ispravnom načinu disanja. Kasnije nalazimo pisana djelo kod Hindusa, a spomenici davnih vremena odaju da su se tjelovježbom bavili i Egipćani i Perzijanci. To su prvi početci, a i tek Grci izgrađuju pravo medicinsko shvatanje o športu. Hipokrat, najveći liječnik starih Grka i starog vijeka i *Asklepiades*, čak za osnivača modernih medicinskih nazora o športu. Ovi nazori od Grka prelaze k Rimljanim, te Galen, čuveni rimljanski liječnik, traži u svojim djelima da se športu posveti što veća pažnja kao i saradnju liječnika pri tom. Ova zauzimanja za šport čuvenih liječnika imala su ne mali udio u razvitku športa kod Grka i Rimljana, koji je u mnogome bio na zamjernoj visini. Propašću Grka i Rimljana pada to za dugo vrijeme u zaborav. Zaboravlja se „mens sano in corpore sano“ i prevladava mišljenje da je nedostojno baviti se grijesnim tijelom. Dok tadanji narodi ne znaju za šport u grčko-rimskom obliku, preuzimaju ga Arapi preko Bizanta, da bi ga ponovo predali Evropi nakon mnogih vijekova. Narodi Evrope za cijelo to vrijeme ne mare za šport! Tek Humanizam po djelima starih klasika ponovo pokušava dignuti šport do stare slave, a u tom su pomognuti od Arapa. Ali Humanizam u tom ne uspijeva mnogo, jer osim nekoliko stručnih medicinskih djela ne uspijeva u praksi. Tomu se ni ne možemo čuditi što nije uspijelo pisanje o koristi športa za ljudsko zdravlje. Kada snamo da je n. pr. mnogim evropskim kraljevinama bilo nepoznato čak i kupanje! Pa još ni 18 vijek ne donosi ostvarenje onoga što se pisovalo iako tu srećemo imena čuvenih liječnika: Fullera, Sydenham, Tisol-a i dr. i njihova mnogobrojna djela. Tek 19 vijek uz mnoge odlične radnje Nijemaca, Amerikanaca, Engleza, Šveda, Francuza i dr. provodi u stvarnost tjelesni odgoj. *Obnovljene olimpijske igre i barbijenje širokih masa sa športom pobuduje još veći interes medicine i tako koncem vijeka nastaje nova grana: Športska medicina, uvezvi si za zadatku da svojim modernim znanstvenim metodama pretrage, diagnostike i terapije posluži svom uzvišenom zadatku: zdravlju čovjeka!* Mnogi odlično opskrbljeni instituti, klinike, odjeli bolnica i ambulante sa liječnicima koji su se sključivo posvetili čovjeku-sportašu, rade danas na napretku i širenju korisnog športa. Kod kulturnih naroda radi što uspešnijeg rada ovi liječnici su udrženi u svoja „športsko medicinska društva“, koja potpomažu i vlasti. Nijemci su osnovali još 1912 god. „Deutsche Reichskomitee zur wissenschaftlichen Erforschung der Leibesübungen“ 1920 osnivaju Francuzi: „Société medicale d'éducation physique et de sport.“ Italijani 1929 „Società medica di cultura fisica“. Slična društva osnivaju se 1932 g. u Austriji i Rumuniji, a u mnogim Američkim državama postoji već 30 godina! Većina ovih društava učlanjeno je u „Međunarodno športsko-lječničko društvo“ koje je osnovano 1928 g. na zimskoj olimpijadi u St. Moritzu na prijedlog osnivača njemačke moderne športske medicine Malwita. Ovo društvo svojim kongresima, koji se održavaju većinom za vrijeme Olimpijada i velikih športskih natjecanja, svojim radom u mnogome doprinosi upoznavanju fiziologije i patologije čovjeka-sportaša.

Od svih naroda možda najrazvijeniju „športsku medicinu“ imaju Nijemci, a posljedica toga rada nije ostala nezapažena: Nijemci, koji nekada nisu pretstavljali tako snažni športski narod, marljivim i savjesnim radom,

te suradnjom svojih športskih liječnika i športaša postigli su da se broje među prve na svijetu!

Tako je kod kulturnih naroda. A kako je kod nas?

Svakomu je dobro poznato: slabo! Malo ima liječnika koji bi se isključivo bavili športskom medicinom, ako ih uopće ima! Pomanjkanje razumijevanja onih, kojima bi u prvom redu bio interes narodno zdravlje, one moguće svaki rad u tom pogledu i ako bi se i kod nas našlo liječnika koji bi se njom bavili. Jer materijalnih sredstava bi se našlo ali... Uostalom s druge strane moramo priznati da baš u pogledu medicine veoma slabo stojimo u Jugoslaviji, jer je veoma čest slučaj da nezaštićeni radnik i poglavito seljak ostaje bez lijeka i liječnika kada bi mu bilo veoma potrebno, a oni koji se bave, *kod nas* sa športom — barem u ograničenoj većini — imaju svojih materijalnih mogućnosti za liječenje. Radi toga tražiti veliki napredak športske medicine kod nas, a taj napredak nije moguće bez velikih materijalnih žrtava, bi bio u najmanju ruku nepravedno!

Ipak negirati svaki rad u tom pogledu kod nas ne može se, ali ne možemo čekati od njega bogzna kakove plodove. *Jer održavaju se kod nas obavezni pregledi igrača nogometom, pa i drugih športista, ali su ti pregledi malobrojni pa često puta i nedovoljni.* Svakako počelo se raditi, samo ono još jako daleko od národa sa zapada — što se uostalom vidi i po tehničkim rezultatima.

Naše športske ekipе postizavale su ponekad lijepe rezultate čak i na važnijim međunarodnim natjecanjima, ali došlo se do jedne granice i nikad više! A materijal je izvrsan! Ali kako i možemo zamisliti napredak športa ako promatramo treninge naših športaša? Oni su većinom toliko nestasni da više škode ne koriste! Izuzetak možemo vidjeti samo ponekad, a onda su treneri većinom inozemci, koji su vidjeli i naučili kako treba da je valjan trening, a možda su i sami brali plodove takovog rada. Uzmimo da svaki naš bolji klub Zagreba i Beograda ima trenera — strance. A klubovi iz provincije samo ponekad zasijaju i ponovo nestaju (kao nekad Mačva, sada sarajevska Slavija) zahvaljujući svojem nerazmijevanju športa i valjanog treiranja.

Sjajni primjer vrijednosti valjanog treninga daju nam naši igrači tenisa. U međunarodnim natjecanjima prije par godina ispadali smo smiješni i naša publika se smijala svojim reprezentantima. (Japan—Jugoslavija prije par godina u Zagrebu). Danas nakon stručnog treninga dospijevamo u finale evropske zone, ostavljajući iza sebe Francuze! Ali to su izuzeci... Gledajmo jednog našeg osrednjeg športaša po tehničkim uspjesima. Je li tko tražio da se njega pogleda prije treninga iako se zna da njegova obitelj pa možda i on sam boluje od tuberkuloze? Itina ima ih i takovih kojima je liječnik savjetovao da ne igraju naporne utakmice i da se čuvaju jer boluju od tuberkuloze, a ne slušaju taj savjet. Zar nema načina da se sprijeći da ti ljudi ne budu klienoše među zdravima? A takovih je dosta naročito u Subotici. Ili: da li je provedena i kada dezinfekcija svačione na igralištu? Ništa čak pregledani ni oni igrači sa otvorenim kožnim infekcijama, te oni služe kao središta za daljenje širenje bolesti na ostale igrače. Često puta radi se tu o veoma ozbiljnim bolestima a poznate su tako prenešene infekcije luesa.

Zdravi stručni trening i barem osnovno održavanje higijenskih principa, su stvari bez kojih nema napretka športa onakog kakav treba da jest! Jer da se neko bavi sa nekim športom, a ne na korist svog zdravlja, to onda nije šport!

Ali što da se radi kada oni koji treba o tom da vode računa, nemaju toliko osjećaja odgovornosti; kada je njima šport za zadovoljenje lječnih ambicija, kada je šport samo zato da se mami publika, da se ubiru ulaznice i takse!

Eto to je polje športske medicine: raditi na poboljšanju ljudskog zdravlja putem športa — a je li to kod nas moguće? Nije! Jer u športu se traži idealizma, požtovanja a toga danas kraj zaračunavanja dnevnicu nema, pa prema tomu to i nije šport u obliku kakav treba da bude!

BOLEST I OZLJEDA ŠPORTAŠA

Svako zanimanje, svaki rad — a šport je rad u svom naročitom obliku — ima svoje naročite ozljede i bolesti. No ni ovi športaši nisu jednaki, pa prema tomu svaki ima svoje. O svima ipak športska medicina vodi brigu, nastoji ih ukloniti. U ovom kratkom informativnom članku pokušaćemo da damo kratki pregleđ ne zadržavajući se na njihovoj dijagnostici i terapiji.

Zajednička „bolest“, koju nalazimo kod svih športova je: *pretreniranost* (Übertrennung). Ona je većinom posljedica mnogih neronacionalnih treninga, u kojima pojedinci rade uživo do svojih krajnjih mogućnosti, ne uzmajući u obzir svoju tjelesnu i duševnu kondiciju. Jer užalud je neko dobro razvijen fizički, ako nema za taj šport volju izostići i uspjesi. A niti je ovaki šport za svakoga! Kao odlične u ovom pogledu pokazale su se *savjetodavne stanice* u kojima stručnjaci nakon temeljskih pregleda savjetuju pojedincima koji je šport za njih najpogodniji.

B. von Parmenter ovako opisuje pretreniranost i njene znakove; isprva je bolesnik još dosta dobro raspoložen, igra sa voljom ali niko da dostigne svoju najbolju formu. Potom postaje veoma lako razdražljiv, ne tripi nikakve prigovore pa ma i bezazleni bili pačak ni pitanja; postaje sve slabiji i slabiji i unatoč mnogih treninga, a tu je i greška!). On to sam uviđa, te gubi potpuno volju za taj šport i napušta treninge. U tim slučajevima bolesnik već slabo izgleda i to: blijeđ je, pati od nesanice i neimanja teka, nestreljiv je i gubi znatno u težini tijela.

Svakako ovaj zadnji stadij je rijedji, dok se oni početni često vide, a naročito kod nogometnika koncem sezone kada bi se očekivalo da bi mogao igrati najbolje. Kako li često vidimo da športaš marljivo trenira, a na nastupima igra veoma slabo. Publika i ostali koji nemaju pojma o njegovom stanju traže maksimum od njega ne znajući da je to više laki bolesnik, koji spada pod brižljivu njegu a ne na igrašte.

No bolesnik je obično lakšeg toka i bolesnik suzdržavajući se od igre dolazi ponovo „u formu“ i dobija ponovo volju za šport. Jedan od najvažnijih simptoma je gubitak na težini, te bi prema tomu bilo veoma lako i neliječenim konstatirati početak bolesti. A lijek je: podignuti otpornost dotičnog umjerenim i lakinim treningom, ili čak za izvjesno vrijeme uopće prestati sa treningom, dok se ponovo spontano javi volja za šport.

Iako ima još bolesti i ozljeda koje su zajedničke u više grana športa, nema više nijedne, koja bi bila toliko zajednička i općenita.

U kratkim potezima navedemo najčešće ozljede kod pojedinih športora koji su baš za njih najkarakterističniji suzdržavajući se od ostalih, koje se istina javljaju ali nisu karakteristične.

1. NOGOMET

Počinimo sa nogometom jer je on kod nas najpopularniji pa prema tomu imamo prilike vidjeti u njemu najčešće ozljede. No to nikako ne znači da nogomet uzpahuje najviše ozljeda. Najčešće su: površne ozljede kože, udari pri padu, a rede su: ozljede tetiva, mišića i zglobova, prelom kostiju, ozljede nutarnjih organa (crjeva, jetre, želudca, pluća i dr.), poares mozga i dr. Da ipak ozljede nisu bezopasne kod nogometa vidimo i po tom što je poznato i smrtnih slučajeva.

Uzroci radi kojih nastaju najčešće su nesretni slučajevi, ali nažalost naročito kod nas i zlonamjernost protivnika. Dapaće nekima i igračima je ta zlonamjernost prešla u naviku. Takova igra nije šport, i ti ljudi nisu športaši te ne spadaju na zeleno polje. Naravno zate su najviše krivi pojedinci, ali veliki dio odgovornosti snose oni koji su pozvani suzbijati ovakove pojave. Ali što da se radi onda kada isti ti imaju na utakmicama sudije bez dovoljnih kvalifikacija i bez autoriteta, a pojedine igrače kažnjavaju nedovoljno ili nepravedno? Uzmimo samo nedavni slučaj sa utakmicu Francuska—Jugoslavija: poznati Stevović igrao je u timu i naravno ni ovajput nije htio „potamnuti“ svoju slavu te je poriska publike bučno protestirala protiv njega i njegove grube igre. U isto vrijeme igru je gledao sa tribina nesumnjivo bolji i fer igrač Gajer.

(Nastavite se)

Službeni dio subotičkog kuglačkog potovalca

ZAPISNIK

sjednice Upravnog Odbora Subotičkog Kuglačkog Potsaveza, održane dne 29 XII. 1936 u prostorijama gostionice „Zeleno Drvo“.

Prisutni: Horvacki, Sabanov, Kolesar, Horak, Peić, Vidic, Buljović, Galfi, Bošnjak i Skenderović.

Ovjerava se zapisnik sjednice UO-a od 3 XII. 1936 god.

1) Uzima se na znanje dopis KK „Napredak“ br. 71 od 9 XII. 1936 g., kojim izvještava Potsavez, da će dne 17 XII. 1936 g. održati vanrednu skupštinu kluba.

2) Uzima se na znanje izvještaj KK „Napredak“ br. 73 od 21 XII. 1936 g. prema kojem je klub promijenio ime „Kuglački Klub Madarska čitaonica“.

Upućuje se I. sekretar, da po prednjem izvjesti JSK.

3) Uzima se na znanje dopis Sekcije ZSK-a od 16 XII. 1936 g., kojim izvještava Potsavez, da će Sekciju ZSK-a zastupati u komisiji za proučavanje sadašnjih pavila JSK-a, predsednik u sekcijskoj ZSK-a g. Pilić Ozren.

4) Uzimaju se na znanje zapisnici sjednice Upravnog Odbora JSK-a od 16 i 30 saudeneog 1936 g.

5) Uzimase na znanje izvještaj KK „Zvezde“ vr. 70 od 10 XII. 1936 g., prema kojem je klub kaznio igrača Balog Lajču zabranom igranja za 6 mjeseci.

Izvještavamo sve klubove, da je UO riješio, da se sazove redovna godišnja skupština Potsaveza na dan 24 siječnja 1937 g. u 8.30 časova prije podne u gostionici „Zeleno Drvo“, na osnovu propisa §-a 12 Pravilnika Potsaveza, sa slijedećim dnevnim redom:

1) Izbor verifikacionog Odbora;
2) Izbor dvojice perovoda (zapisničara) i dvojice ovjerovitelja zapisnika.

3) Primanje izvještaja tajnika, blagajnika i nadzornog odbora, te podjeljenje apsolutorije Upravnog i Nadzornog odbora.

4) Izbor novog Upravnog odbora;
5) Izbor novog Nadzornog odbora;
6) Izbor tehničkog referenta;
7) Zaključivati o predlozima Upravnog odbora, te o predlozima članova. Predlozi članova imaju biti predati tajniku Potsaveza pismeno najmanje 6 dana prije održavanja gl. skupštine

8) Zaključivati o predlozima za glavnu skupštinu JSK-a.

Ukoliko u određeno vrijeme na skupštinu ne prispije dovoljan broj opunomoćenih delegata, skupština će se održati bez obzira na prisutan broj delegata pola časa kasnije.

Upućuje se I. sekretar, da izvijesai nadležnu policijsku vlast, kao i Jugoslovenski Kuglački Savez o održavanju redovne godišnje skupštine Potsaveza.

Kolesar Ivan s. r.
sekretar

ZAPISNIK

sjednice Poslovog Odbora Subotičkog Kuglačkog Potsaveza, održane dne 23. prosinca 1936 g. u prostorijama gostionice „Zeleno drvo“

Prisutni: Sabanov, Kolesar, Horak, Ninkov i Sabo.

Ovjerava se zapisnik sjednice PO-a od 16 prosinca 1936 g.

Umoljava se Sekcija ZKS-a da vrati ovom Potsavezu žalbu KK „Poštari“ na prvenstvenu utakmicu sa KK „Zvezda“ od 28 X. 1936 g. sa slušanjem saveznog sudije g. Denark Mije, da bi potoave mogao doneti meritornu odluku.

Odobrava se odigravanje prij. utakmice Prvi Bajmočki KK „Zvonimir“ — KK „Odbrana“, Sv. Miletić, dne 20 XII. 1936 g.

Upućuje se sekretar da na molbu g. Held Jaše, javnobilj. činovnika iz B. Topole, istom dostavi tražene podatke oko začlanjivanja u JKS-a.

Odobrava se odigravanje prij. utakmice KK „Slavije“ — KK „Bratstvo“ dne 22 XII. 1936 g.

Na osnovu sudačkih izvještaja od 18 X. 1936 g. KK Zmaj — KK Old-Boy, od 18 XI. 1936 g. KK Zmaj — KK Železničar, od 15 XI 1936 g. KK Zmaj — KK Zrinjski i od 22 XI 1936 g.

Najljepše i najukusnije darove u staklu i u porculanu nabavljajte u jedinoj najstarijoj našoj radnji u Štrosmajerovoj ul. br. 12.

Adam Korponaić i drug

Vlasnici Adam Korponaić i Irma Springer

Svoj svome!

KK Zmaj — KK Bratstvo, PO konstatuje, da je KK „Zmaj“ na pomenutim utakmicama nastupao nepravilno sa neverificiranim igračem Lerinc Stevanom, pošto se imenovani vodi kao verificirani igrač KK „Graničar“, to je PO shodne propisima §-a 22 Pravila Saveznih Natejecanja i utakmica poništio odigrane prvenstvene utakmice KK „Zmaj“ i iste verificirao sa rezultatom 40:00 u korist protivnika KK Old-Boy, Železničar, Zrinjski i Bratstvo.

Umoljava se UO, da sproveđe postupak protiv KK „Zmaj“ na osnovu § 3 Općeg Poslovnog Pravilnika, zbog stavljenja u tim igrača na prvenstvenim utakmicama, koji nije bio verificiran.

Upućuje se UO, da sproveđe postupak protiv igrača Lerinc Stevana na osnovu §-a 3 alineja druga Općeg Poslovnog Pravilnika JKS-a.

Kolesar Ivan s. r.
Sekretar

Službeno iz Subotičkog Kuglačkog Potsaveza

Pozivaju se sva gg. članovi Upravnog odbora, da će se dne 14. siječnja 1937 g. u 8 časova u večer održati vanredna sjednica. Poštovati će se na isto i pročitati i odobriti izvještaj tajnika, blagajnika i Nadzornog odbora, koji se iima pročitati redovnoj godišnjoj skupštini Potsaveza dne 24 siječnja 1937 g., umoljavaju se gg. članovi da isaoj bezuslovno izvole pristupiti.

Kolesar Ivan s. r.
sekretar

Službeno iz Subotičkog Kuglačkog Potsaveza

Umoljavaju se sva gg. članovi Upravnog odbora, da bezuslovno izvole pristupiti na vanrednu sjednicu odbora, koja će se održati dne 29 prosinca 1936 g. u prostorijama gostione „Zeleno Drvo“ u 8 sati na večer.

Babijan Horvacki
pretsjednik

SLUŽBENO IZ SEKCIJE ZBORA KUGLAČKIH SUDIJA

Po rješenju Uprave ove sekcije, pozivaju se bratski kuglački klubovi, da u buduće kod odigravanja raznovrsnih utakmica pismeno zatraže saveznog sudiju, i to barem 48 sati ranije, kako bi se po želji moglo postupiti.

Takove molbe treba upućivati na adresu predsjednika ove Sekcije, g. Kehalmi Pavla, VI. Teretizina ul br. 4. (Madjarska Čitaonica).

Subotica, 14 XII. 1936 god.
Malagurski Stevan
sekretar.

Pilić Ozren
pretsjednik

Prvoklasna
zimska i mitanska salama
po kilogramu Din. 35.—
može se dobiti u svim
radnjama

KORHECA